

Selvitys Ylä-Kainuun Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2019

Sisällys

1	Sovellettava sääntely	3
2	OP Ryhmän rakenne.....	3
3	Edustajisto	4
4	Hallintoneuvosto	5
5	Nimitysvaliokunta	8
6	Hallitus	9
7	Toimitusjohtaja ja ohjausryhmä	14
8	Sisäinen ja ulkoinen valvonta	15
9	Taloudellinen raportointiprosessi.....	15
10	Palkitseminen.....	16
11	Sisäpiirihallinto	16
12	Vastuullinen toiminta.....	16
13	Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito	16

1 Sovellettava sääntely

Tämä selvitys on luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1–5 §:ssä ja 7 §:ssä tarkoitettu selvitys osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvityksessä on soveltuvin osin otettu huomioon Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi (2020). Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä.

Osuuspankin hallitus käsittelee vuosittain tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Tämä selvitys osuuspankin hallinto ja ohjausjärjestelmästä, tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä osuuspankin säännöt ovat saatavilla osuuspankin internetsivuilla www.op.fi.

Osuuspankin toiminta perustuu voimassa olevan lainsäädännön ja sen nojalla annetun alemmanasteisen sääntelyn noudattamiseen. Osuuspankki noudattaa osuuskuntalain ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain lisäksi muuta soveltuvaa finanssialan yrityksiä koskevaa sitovaa sääntelyä, osuuspankin sääntöjä ja osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön OP Osuuskunnan ohjeita.

Osuuspankki kuuluu talletuspankkien yhteenliittymään, jonka keskusyhteisö on OP Osuuskunta. Osuuspankin ja OP Ryhmän muiden yhteisöjen välillä on kiinteä yhteistoimintasuhde.

2 OP Ryhmän rakenne

Osuuspankki kuuluu pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu 31.12.2019 tilanteessa 147 osuuspankista (mukaan lukien Helsingin Seudun Osuuspankki) ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta, jonka osuuspankit omistavat, sekä keskusyhteisön tytäryhtiöistä. OP Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena.

Osuuspankit ovat omistaja-asiakkaidensa (jäsentensä) omistamia ja harjoittavat paikallista vähittäispankkitoimintaa. Ne tarjoavat kotitalous- ja pk-yritysassiakkaille, maa- ja metsätalousasiakkaille sekä julkiselle sektorille nykyaikaiset ja kilpailukykyiset pankkipalvelut. Osuuspankit toimivat ryhmän yhteisen strategian ja toimintalinjausten mukaan, mutta ovat itsenäisiä omassa päätöksenteossaan. OP Osuuskunta toimii OP Ryhmän keskusyhteisönä ja strategisena omistusyhteisönä.

Keskusyhteisö on velvollinen tukemaan jäsenluottolaitosta määrällä, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilan estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenluottolaitos on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenluottolaitokselta. Jäsenluottolaitoksella, jonka vakavaraisuus vaarantuisi em. tukitoimenpiteiden johdosta, ei ole velvollisuutta osallistua niihin, vaan sen osuus jaetaan muille jäsenluottolaitoksille. Jos jäsenluottolaitos on erotettu tai eroaa ryhmästä, em. velvoitteet koskevat sitä vielä viisi vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin ero on toteutunut. Keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa jäsenluottolaitoksilla on keskusyhteisön sääntöjen perusteella osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Yritysmuodoltaan osuuspankit ovat osuuskuntia, joissa päätöksenteon perusarvoihin kuuluu jäsen ja ääni -periaate. Osuuspankeissa omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää edustajisto tai osuuskunnan kokous, joka valitsee pankille hallintoneuvoston. Hallintoneuvosto puolestaan valitsee pankille hallituksen ja toimitusjohtajan.

3 Edustajisto

Osuuspankin omistaja-asiakkaat valitsevat edustajansa pankin edustajistoon joka neljäs vuosi pidettävillä vaaleilla. Edustajisto käyttää päätösvaltaa pankin sääntöjen ja osuuskuntalain mukaan sille kuuluvissa asioissa.

Varsinainen edustajiston kokous on pidettävä kerran vuodessa ennen toukokuun loppua. Kokouksessa käsitellään osuuspankin sääntöjen mukaan varsinaiselle edustajiston kokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut kokouskutsussa erikseen mainitut asiat.

Ylimääräinen edustajiston kokous kutsutaan tarvittaessa koolle käsittelemään tiettyä edustajistolle kuuluvaa asiaa.

Merkittävimpiä edustajistossa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen
- päätetään taseen osoittaman ylijäämän käyttämisestä;
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä päättäminen ja hallintoneuvoston jäsenten valinta sekä palkkioista päättäminen
- tilintarkastajan valinta ja palkkiosta päättäminen
- sääntöjen muuttaminen

Osuuspankille valittiin edustajisto vuonna 2017 pidetyissä edustajiston vaaleissa. Edustajiston toimikausi päättyy kun vaalilautakunta on julkistanut vuoden 2021 vaalien tuloksen.

Osuuspankin edustajiston kokoonpano toimikaudella 2017–2021:

Jäsenalue 01 Puolanka

Daavittila Jukka, kapteeni evp (RVL), Puolanka

Harju Heli, yrittäjä, Puolanka

Heikkinen Anna, talouspäälikkö, eläkeläinen, Puolanka

Kempainen Ilkka, maatalouslomittaja, Puolanka

Moilanen Markku, palotarkastusmies, Puolanka

Paavola Jaakko, liikkeenharjoittaja, Puolanka

Tervonen Kari, seurakuntamestari, Puolanka

Veijola Hilikka, eläkeläinen, Puolanka

Väisänen Aarre, opo, eläkeläinen, Puolanka

Väyrynen Marja, kuntohoitaja, Puolanka

Jäsenalue 02 Suomussalmi

Falck Pasi, luokanopettaja, Suomussalmi

Falck Seija, vesi- ja aikuisliikunnanohjaaja, Suomussalmi

Holappa Veijo, kiinteistötyönjohtaja, eläkkeellä, Suomussalmi

Juntunen Aune, hoitoapulainen, eläkeläinen, Suomussalmi

Juntunen Elisa, yrittäjä, kosmetologi-maskeeraaja/hieroja Suomussalmi

Kaikkonen Sinikka, maaseutuyrittäjä, Suomussalmi
Kela Mari, toimistosihteeri, Suomussalmi (26.3.2019 alkaen)
Kemppainen Tuovi, sairaanhoitaja, ryhmäanalyttikko, Suomussalmi
Kyllönen Helli, kiinteistövälittäjä, Suomussalmi
Matero Taina, sairaanhoitaja, sosiaaliohjaaja, Suomussalmi
Moilanen Pauli, taksiautoilija, Suomussalmi
Ryyti Tatu, pastori, Suomussalmi, (26.3.2019 asti)
Seppänen Martti, metsuri, eläkeläinen, Suomussalmi
Säkkinen Timo, maakuntaneuvos, Suomussalmi
Väyrynen Antti, julkinen oikeusavustaja, Suomussalmi

4 Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston valinta

Osuuspankin hallintoneuvostoon kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä edustajiston kokouksen valitsemaa jäseniä. Hallintoneuvoston jäsenen yläikäraja on 68 vuotta.

Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallintoneuvoston jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat kysymykset.

Hallintoneuvoston jäsenten perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen osalta osuuspankin tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallintoneuvoston kokoonpano:

Väisänen Terho, hallintoneuvoston puheenjohtaja, Puolanka, 62 v,
K-kauppiasvalmennus, K-seniorikauppias
Puolangan Osuuspankin hallintoneuvosto 1989-2016, jossa puheenjohtajana
1997-2016
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-, jossa puheenjohtajana
2017-

Tervonen Arja, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja, Suomussalmi, 49 v,
maanviljelijä, agrologi,
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-, jossa varapuheenjohtajana
2017-
Suomussalmen Osuuspankin hallintoneuvosto 2010-2016, jossa
varapuheenjohtajana 2011-2016

Helttunen Erja, Suomussalmi, 58 v, työhönvalmentaja
sairaanhoitaja YAMK, työkykykoordinaattori, kansanterveyshoitaja
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Suomussalmen Osuuspankin edustajisto 2009-2013 ja hallintoneuvosto
2013-2016,
Muut keskeiset luottamustoimet: Suomussalmen kunnanvaltuutettu,
kunnanvaltuuston puheenjohtaja, Betania lastenkodin säätiön hallituksen
jäsen, varapuheenjohtaja, työsuojeluasiamies Hyrynsalmi

Holappa Raimo, Puolanka, 58 v, kauppias
yrittäjän ammattitutkinto
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Puolangan Osuuspankin edustajisto 2009-2016
Muut keskeiset luottamustoimet: K-Market johtokunta

Huttu-Juntunen Terttu, Suomussalmi, 68 v, perhepalvelupäällikkö, eläkkeellä, yhteiskuntatieteiden maisteri (YM),
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Suomussalmen Osuuspankin hallintoneuvosto 2009-2016
Muut keskeiset luottamustoimet: Suomussalmen kunnanvaltuuston vpj, Kainuun liiton jäsen, Suomussalmen seurakunnan kirkkovaltuuston vpj

Juntunen Sami, Suomussalmi, 38 v, ylipalomies
pelastajatutkinto, kv-pelastustoiminnan peruskurssi, lähiesimiestyön ammattitutkinto
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Suomussalmen Osuuspankin edustajisto 2014-2016
Muut keskeiset luottamustoimet: Suomussalmen Palloseura ry, jääkiekkojaoston puheenjohtaja

Kanniainen Pentti, Suomussalmi, 64 v, metsäneuvoja, eläkkeellä
metsätalousinsinööri,
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Suomussalmen Osuuspankin hallintoneuvosto 1996-2016

Kemppainen Simo, Puolanka, 55 v, yrittäjä
luonnontieteiden kandidaatti
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Puolangan Osuuspankin hallintoneuvosto 2011-2013 ja hallitus 2013-2016
Muut keskeiset luottamustoimet: Oulujärvi Leader hallituksen jäsen, Kainuun ja Koillismaan kalaleader ohjelman kalatalousjaoston hallituksen puheenjohtaja

Kormilainen Risto, Suomussalmi, 64 v, kirkkoherra, lääninrovasti, eläkkeellä, kirjailija, teologian maisteri
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-2019 (päätyi 26.3.2019)
Suomussalmen Osuuspankin hallintoneuvosto 1992-2016

Matero Timo, Suomussalmi, 51 v, yrittäjä
yo-merkonomi
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Suomussalmen Osuuspankin edustajisto 2009-2016

Ryyti Tatu, Suomussalmi, 39 v, kappalainen
teologian maisteri, pastoraalitutkinto, seurakuntatyöntutkimisen tutkinto
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2019-
Suomussalmen Osuuspankin edustajisto 2013-2016, Ylä-Kainuun Osuuspankin edustajisto 2017-2019
Muut keskeiset luottamustoimet: Suomi-Venäjä -seuran Suomussalmen osaston hallitus

Seppänen Jonna, Suomussalmi, 36 v, maatilamatkailuyrittäjä
amk restonomi,
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Suomussalmen Osuuspankin edustajisto 2009-2016
Muut keskeiset luottamustoimet: Suomussalmen kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus, Kainuun jätehuollon kuntayhtymä, Ekokymppi hallitus

Seppänen Tuomo, Puolanka, 56 v, päätoimittaja
yo-merkonomi,
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Puolangan Osuuspankin hallitus 2012-2014 ja hallintoneuvosto 2015-2016,
Muut keskeiset luottamustoimet: Puolangan Yrittäjät ry hallituksen

puheenjohtaja, Oulujärvi Leader ry hallituksen jäsen, Kainuun Yrittäjät ry hallituksen jäsen

Sirviö Heikki, Suomussalmi, 42 v, myyntipäällikkö
markkinointimerkonomi
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Suomussalmen Osuuspankin edustajisto 2013-2016
Muut keskeiset luottamustoimet: MHY-Kainuu varavaltuutettu

Sutinen Marika, Puolanka, 41 v, reskontranhoitaja
MBA, tradenomi (tietojenkäsittely)
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2019-

Valppu Arja, Puolanka, 60 v, myyjä
valokuvauslaborantti
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Puolangan Osuuspankin hallintoneuvosto 2011-2016

Väisänen Sakari, Suomussalmi, 56 v, autoilija
autonasentaja
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Suomussalmen Osuuspankin hallintoneuvosto 2002-2016

Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on osuuskuntalain ja pankin sääntöjen mukaan valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuskunnan hallintoa.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat erityiset tehtävät ovat seuraavat:

- päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valitsee tarvittavan määrän jäseniä hallitukseen sekä määrää heidän palkkionsa, tarvittaessa erottaa hallituksen jäsenet
- valitsee ja tarvittaessa erottaa osuuspankin toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen kuultuaan hallitusta ja hankittuaan valinnasta keskusyhteisön lausunnon
- vahvistaa osuuspankin toimintaa koskevan ohjesäännön
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet
- valitsee keskuudestaan riippumattoman tarkastusvaliokunnan jäsenet
- antaa varsinaiselle edustajistonkokoukselle lausunnon tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta
- määrää vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärän sekä nimeää edustajat vaalilautakuntaan.

Hallintoneuvosto voi valita vuosittain keskuudestaan valmistelujaokseen vähintään kaksi ja enintään neljä jäsentä. Valmistelujaoksen tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa sen kokousten valmistelussa ja hallintoneuvoston yleisen valvontatehtävän hoidossa. Mikäli valmistelujaos perustetaan, vahvistaa hallintoneuvosto sille työjärjestyksen ja valitsee keskuudestaan valmistelujaoksen jäsenet.

Hallintoneuvoston riippumattomuus

Hallintoneuvoston valvontaroolin luotettavuuden takaamiseksi laissa määritellyjä esteellisyys- ja riippumattomuusvaatimuksia on täydennetty osuuspankin säännöissä.

Aikaisemmin hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana toimineen henkilön valintaa hallintoneuvostoon on rajoitettu viiden vuoden ajan tehtävän päättymisestä lukien. Osuuspankin sääntöjen mukaan osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa.

Koska OP Ryhmän yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallintoneuvoston jäseneksi arvioidaan ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallintoneuvoston monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallintoneuvostossa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallintoneuvoston jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallintoneuvoston kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallintoneuvostossa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallintoneuvostossa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallintoneuvoston jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallintoneuvostossa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

5 Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallintoneuvostolle ja edustajistolle henkilövalintoja koskevat esitykset. Nimitysvaliokunta on keskeisessä roolissa sen varmistamiseksi, että osuuspankin hallintoon valitaan luotettavia, sopivia ja ammattitaitoisia henkilöitä, ja että hallintohenkilöiden valinnassa huomioidaan eturistiriitojen välttäminen. Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnan toimintaa koskevan työjärjestyksen.

Valiokuntaan kuuluvat pankin hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Edustajisto valitsee valiokuntaan keskuudestaan kaksi jäsentä edustajiston toimikaudeksi.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja toimii valiokunnan puheenjohtajana ja hallintoneuvoston varapuheenjohtaja valiokunnan varapuheenjohtajana. Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä toimikunnan kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa.

Valiokunta tekee edustajistolle sekä hallintoneuvostolle esitykset niiden päätösvaltaan kuuluvista henkilövalinnoista. Valiokunnan on varmistettava, että esitettävien henkilöiden luotettavuus, sopivuus, ammattitaito ja riittävä ajankäyttö tehtävään on arvioitu sekä se, että esitettävät henkilöt on arvioitu riippumattomiksi tehtävän edellyttämällä tavalla. Valiokunta varmistaa, että hallintoelimiin esitettävät henkilöt ovat suorittaneet tai sitoutuvat suorittamaan rooliin kuuluvat koulutukset.

Lisäksi valiokunta valmistelee esitykset eri hallintoelinten jäsenten vuosi-, kuukausi- ja kokouspalkkioista sekä kulukorvausten perusteista.

Valiokunta tekee edustajistolle esityksen:

- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä
- hallintoneuvostoon valittavista henkilöistä
- hallintoneuvoston puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkioista
- edustajiston jäsenten palkkioista

Valiokunta tekee hallintoneuvostolle esityksen

- hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta
- hallituksen jäsenten lukumäärästä
- hallitukseen valittavista jäsenistä
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkioista
- vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärästä ja vaalilautakuntaan nimettävistä jäsenistä sekä heidän palkkioistaan

Lisäksi valiokunta tekee hallitukselle esityksen

- mahdollisen tarkastusvaliokunnan puheenjohtajasta ja valiokuntaan valittavista jäsenistä sekä heidän palkkioistaan

Valiokunta voi myös tehdä esityksiä muista kokouksissa esille tulevista asioista, joita hallintoneuvosto tai hallitus on esittänyt valmisteltavaksi.

Nimitysvaliokunnan jäsenet:

Väisänen Terho, hallintoneuvoston pj, valiokunnan pj
 Tervonen Arja, hallintoneuvoston varapj
 Raappana Kari, hallituksen pj
 Mäkeläinen Tauno, hallituksen varapj
 Säkkinen Timo A, edustajiston jäsen (Suomussalmi)
 Väisänen Aarre, edustajiston jäsen (Puolanka)

Nimitysvaliokunnan edustajiston edustajien henkilökohtaiset varajäsenet:

Daavittila Jukka, edustajiston jäsen (Aarre Väisäsen varamies)
 Väyrynen Antti, edustajiston jäsen (Timo A Säkkinen varamies)

Nimitysvaliokunta on kokoontunut kolme kertaa vuonna 2019.

6 Hallitus

Hallituksen valinta

Osuuspankin hallitukseen kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä jäseniä. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 68 vuotta. Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat asiat.

Luottolaitoksen hallituksen jäsenen on oltava luotettava ja hyvämaineinen henkilö. Hallituksen kokoonpanon osaamis- ja kokemusvaatimusten on vastattava hallituksen tehtäviä ja velvollisuuksia. Hallituksella tulee olla kokonaisuutena riittävä ymmärrys kaikista sen vastuupiiriin kuuluvista osa-alueista, kuten pankin liiketoiminnasta ja siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä, jotta se kykenee johtamaan ja valvomaan osuuspankin toimintaa.

Uudet hallituksen jäsenet perehdytetään tehtäväänsä. Perehdyttämisestä vastaavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Hallintohenkilöiden perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallitus voi valita keskuudestaan tarkastusvaliokunnan avustamaan sitä valvontatehtävän hoitamisessa. Tarkastusvaliokunnan jäsenten tulee olla riippumattomia pankista. Toimitusjohtajaa ei voida valita tarkastusvaliokunnan jäseneksi. Jos pankilla ei ole tarkastusvaliokuntaa, sen vastuupiiriin kuuluvista sääntelyn mukaan pakollisista tehtävistä vastaa pankin hallitus.

Hallituksen kokoonpano

Raappana Kari, hallituksen puheenjohtaja, s. 1963

Yrittäjä, toimitusjohtaja, peruskoulu

Hallituksen jäsen ja puheenjohtaja: 2017-

Keskeinen työkokemus: yrittäjä 1992-, Suomussalmen Jätekuljetuskonserni 1992-2014, Veka-Kiinteistöt Oy 2003-, Jakanneri Cables Oy 2016-

Keskeiset samanaikaiset ja päättyneet luottamustehtävät:

Pohjoinen OP-Liitto, hallituksen jäsen 2018-

Hallituksen jäsen: Jakanneri Cables Oy 2016-, Veka-Kiinteistöt Oy 2003-, Kiinteistö Oy Ämmänposti 2003-, Kiinteistö Oy Suomussalmen Isojytky 2011-Suomussalmen Osuuspankin hallintoneuvosto 2005-2016, joista varapuheenjohtajana 2007-2010 ja puheenjohtajana 2011-2016

Kainuun OP-Liitto hallitus 2017-2018, Eero Kovalainen Oy 2016-2017

Suomussalmen kunnanvaltuuston jäsen 1997-2008 ja kunnanhallituksen jäsen 1995-2000

Mäkeläinen Tauno, hallituksen varapuheenjohtaja, s. 1962

Maanviljelijä, ylioppilas, maatalouden peruskoulutus

Hallituksen jäsen ja varapuheenjohtaja 2018-

Keskeinen työkokemus: Maatalousyrittäjä 1999-

Keskeiset samanaikaiset ja päättyneet luottamustehtävät:

Puolangan Osuuspankin hallitus 2000-2016, jossa varapuheenjohtajana

2009-2014 ja puheenjohtajana 2014-2016, Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-2018, Kainuun Osuusmeijerin edustajiston jäsen 1998-2010, Osuuskunta Itä-Maidon edustajiston jäsen 2011-2017

Raatikainen Arja, hallituksen jäsen, s. 1961

Apteekkari, proviisori

Hallituksen jäsen 2017-

Keskeinen työkokemus: Apteekkari 2013-, Proviisorina 17 vuotta ja farmaseuttina 13 vuotta

Keskeiset samanaikaiset ja päättyneet luottamustehtävät:

Iisalmen Yrittäjien ry hallituksen jäsen 2018-

Puolangan Osuuspankin hallitus 2014-2016, Pohjolan apteekkariyhdistyksen hallituksen jäsen 2015-2017, Puolangan Yrittäjät ry hallituksen jäsen 2015-2017

Seppänen Saara, hallituksen jäsen, s. 1966

Asiakasvastaava, työterveyshoitaja, sairaanhoitaja, terveydenhoitaja

Hallituksen jäsen 2012-

Keskeinen työkokemus: Kainuun Työterveys -liikelaitos työterveyshoitaja 2007-, perhehoitaja 1999-, Suomussalmi opisto, tuntiopettaja 1995-2002, Kiannon Kuohut, sairaanhoitaja 1988-1993

Keskeiset samanaikaiset ja päättyneet luottamustehtävät:

Suomussalmen Osuuspankin hallitus 2012-

Suomussalmen Osuuspankin edustajisto 2009-2012

Tolonen Mikko, s. 1960

Maanviljelijä, yo, kauppateknikko

Hallituksen jäsen 2008-

Keskeinen työkokemus: maanviljelijä 1983-

Keskeiset samanaikaiset ja päätyneet luottamustehtävät:
Suomussalmen Osuuspankin hallitus 2008-
Suomussalmen Osuuspankin hallituksen varapuheenjohtaja 2012-2016
Ruhtinansalmen Osuuspankin hallintoneuvosto 1987-1998, joista
puheenjohtajana 1992-1998, Ruhtinansalmen Osuuspankin hallitus,
hallituksen puheenjohtaja 1998-2007, Kainuun Osuuspankkiliiton hallituksen
jäsen 1998-2007, OSK Metsäliiton edustajiston jäsen 1992-1999 ja
hallintoneuvoston jäsen 2000-2019, Suomussalmen MHY:n hallituksen
varajäsen 1998-2000 ja hallituksen jäsen 2001-2013

Lisäksi hallitukseen kuuluu osuuspankin sääntöjen mukaan pankin
toimitusjohtaja. Toimitusjohtajaa koskevat tiedot ovat kohdassa 8.

Hallituksen tehtävät

Osuuskuntalain mukaisen yleistöimivallan, osuuspankin sääntöjen ja
luottolaitostoiminnasta annetun lain perusteella osuuspankin hallinnon ja
toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii ja osuuspankin toimintaa
johtaa hallitus. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja
valvoo pankin toimivaa johtoa. Hallituksen toimivaltaan kuuluvat asiat, jotka
eivät lain tai sääntöjen mukaan kuulu toimitusjohtajalle, hallintoneuvostolle tai
edustajistolle.

Hallituksen on johdettava osuuspankin toimintaa lainsäädännön, osuuspankin
sääntöjen, osuuspankin ohjesäännön ja keskusyhteisön vahvistamien
ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen on huolehdittava:

- pankin liiketoiminnan jatkuvan menestymisen turvaamiseksi
suunnitelmallisuudesta, tehokkuudesta ja kannattavuudesta,
toimintaympäristön muutoksiin sopeutumisesta ja riskien hallinnasta
- pankin sisäisen valvonnan ja valvontajärjestelmien riittävyydestä ja
luotettavuudesta
- luottolaitostoimintaa koskevan sääntelyn, OP Ryhmän yhteisten
toimintaperiaatteiden sekä keskusyhteisön antamien ohjeiden
noudattamisesta
- hallituksen jäsenten riittävästä perehdyttämisestä tehtävänsä ja
osaamisen jatkuvasta ylläpitämisestä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus muun muassa:

- vahvistaa pankin arvot, OP Ryhmän strategiasta johdetun strategian ja
toimintasuunnitelmat sekä pankin lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet ja
seuraa säännöllisesti niiden toteutumista
- vahvistaa palkitsemisperiaatteet OP Ryhmän yhteisten periaatteiden
mukaisesti
- merkitsee tiedoksi talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain
mukaiset pankkia sitovat ohjeet ja hyväksyy muut keskusyhteisön antamat
ohjeet sekä saattaa tarvittavat ohjeet myös pankin hallintoneuvostolle
tiedoksi
- vahvistaa pankin pääomasuunnitelman, joka sisältää vakavaraisuus- ja
puskuritavoitteet sekä varautumissuunnitelman
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön vahvistaman pankin riskiluokan ja
toteuttaa siitä aiheutuvat toimenpiteet

- vahvistaa pankin riskienhallinnan ohjeistuksen ja riskilimiitit sekä tilinpäätösperiaatteet keskusyhteisön ohjeiden mukaisesti
- päättää sisäisen tarkastuksen ja compliance -toiminnan organisoimisesta ja toteuttamistavasta sekä päättää tarkastuskertomusten ja huomautusten edellyttämistä toimenpiteistä
- tunnistaa mahdolliset eturistiriitatilanteet ja päättää niiden hallittavuuteen liittyvistä menettelytavoista keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti
- huolehtii siitä, että pankille on tehty jatkuvuussuunnittelu OP Ryhmän käytäntöjen mukaisesti, jatkuvuussuunnitelma on ajantasainen ja, että sitä testataan vuosittain
- vahvistaa pankin johtamisjärjestelmän ja organisaation sekä päättää tarvittavien toimikuntien perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä vahvistaa näiden toimenkuvat ja kokoonpanot ja nimeää pankin johtoryhmän jäsenet
- päättää pankin jäsenhakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä sekä jäsenen erottamisesta
- päättää toimitusjohtajan palkkaeduista ja toimitusopimuksen muista ehdoista
- päättää pankin toimipaikkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta
- päättää toimintojen ulkoistamisesta OP Ryhmän periaatteiden mukaisesti
- laatii vuosittain hallituksen toimintasuunnitelman sekä arvioi vuosittain omaa toimintaansa
- huolehtii siitä, että pankki noudattaa OP Ryhmän ohjeistusta ja ryhmätasoisia sopimuksia

Hallituksen kokouksia koskevat menettelytavat

Hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Kokous on kutsuttava koolle, jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet jäsenistä.

Hallitus nimittää itselleen sihteerin, jonka ei tarvitse olla hallituksen jäsen. Sihteeri osallistuu hallituksen kokouksiin ja laatii pöytäkirjan.

Kokouksissa käsiteltäviin asioihin liittyvä materiaali lähetetään hallituksen jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta, jotta hallituksen jäsenille jää riittävästi aikaa perehtyä kokouksessa käsiteltäviin asioihin.

Hallituksen kokous voidaan asian kiireellisyyden tai muun syyn vuoksi pitää sähköisesti tai puhelimitse edellyttäen, että hallituksen jäsenille varataan mahdollisuus päätöksenteon aikana keskinäiseen yhteydenpitoon.

Hallitus voi päättää, että muukin henkilö kuin hallituksen jäsen saa olla läsnä kokouksissa. Kun hallitus käsittelee osuuspankin kannalta tärkeitä tai laajakantoisia asioita, hallintoneuvoston puheenjohtaja voi

valvontatehtävänsä toteuttamiseksi olla läsnä kokouksessa tällaisen asian käsittelyn ajan osallistumatta kuitenkaan päätöksentekoon.

Hallituksessa käsiteltävät asiat esittelee toimitusjohtaja tai joku muu hänen osoittamansa henkilö. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että hallituksen jäsenet saavat riittävät tiedot pankin toiminnan, taloudellisen tilanteen ja muiden käsiteltävien asioiden arvioimiseksi.

Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, sihteeri ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen.

Hallituksen työskentelyn ja kokoonpanon arviointi

Hallitus arvioi hallitustyön kehittämiseksi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan sisäisenä itsearviointina.

Hallituksen tehokkaan ja ammattitaitoisen työskentelyn turvaamiseksi hallituksen kokoonpanoa on suunniteltava pitkäjänteisesti. Suunnittelu toteutetaan osana vähintään vuosittain tapahtuvaa hallituksen kokoonpanon arviointia. Arvioinnissa on erityisesti huomioitava, että hallituksessa on kollektiivisesti edustettuna osuuspankin toiminnan näkökulmasta riittävä ammattitaito ja monipuolinen osaaminen ja, että erityyppiset eturistiriitatilanteet vältetään.

Hallituksen riippumattomuus

Hallituksen jäsen ei ole riippumaton, jos hallituksen jäsenen itsenäiseen päätöksentekoon voi kokonaisuutena arvioiden vaikuttaa esimerkiksi merkittävä asiakkuus, yhteistyösuhde taikka voimassa oleva tai aikaisempi työ- tai toimsuhde. Vähintään puolen hallituksen jäsenistä tulee olla riippumattomia. Hallituksen enemmistön riippumattomuutta laskettaessa toimitusjohtajaa ei oteta huomioon.

Osuuspankin sääntöjen mukaan osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa. Hallitukseen ei voi myöskään valita muuta osuuspankin tai sen konsernin palveluksessa olevaa henkilöä kuin pankin toimitusjohtaja.

Koska OP Ryhmän yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallituksen jäseneksi tulee arvioida ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallituksen jäsenistä riippumattomia ovat:

Raappana Kari, Mäkeläinen Tauno, Raatikainen Arja, Seppänen Saara ja Tolonen Mikko.

Hallituksen monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallituksessa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallituksen jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallituksen kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallituksessa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallituksessa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallituksen jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallituksessa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Hallituksen toiminta

Hallitus kokoontui vuoden aikana 13 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 96,15 %.

Raappana Kari	13 kertaa
Mäkeläinen Tauno	12 kertaa
Raatikainen Arja	11 kertaa
Seppänen Saara	13 kertaa
Sipola Eija	13 kertaa
Tolonen Mikko	13 kertaa

7 Toimitusjohtaja ja ohjausryhmä

Toimitusjohtaja

Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lainsäädännön, viranomais määräysten, keskusyhteisön ohjeiden sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että pankin toiminta on hallituksen vahvistaman strategian, toimintasuunnitelman ja ohjeiden mukaisesti tehokasta ja kannattavaa, toimintaympäristön muutoksiin sopeutuvaa ja riskeiltään hallittua.

Osuuspankin toimitusjohtaja:

Sipola Eija, s. 1970, ekonomi, MBA, LKV, pankin palvelukseen ja toimitusjohtajaksi 1.1.2017

Keskeinen työkokemus:

Hailuodon Osuuspankki, palvelupäällikkö 2002-2010

Hailuodon Osuuspankki, toimitusjohtaja 2010-2016

Toimitusjohtajan sijainen:

Wallenberg Antti, s. 1987, KTM, DI, pankin palvelukseen ja pankinjohtajaksi 9.1.2017

Keskeinen työkokemus:

Konecranes Oyj, kehitysinsinööri 2011-2013

OP Yrityspankki Oyj, analyytikko 2015-2017

Ohjausryhmä

Ohjausryhmän tehtävänä on toimia osuuspankin toimitusjohtajan tukena osuuspankkiin ja sen konserniin liittyvien strategisten kysymysten valmistelussa, pankin toiminnan koordinoinnissa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan ja riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toimivuuden samoin kuin sisäisen yhteistoiminnan ja tiedon varmistamisessa. Hallitus vahvistaa ohjausryhmän kokoonpanon.

Sipola Eija, toimitusjohtaja, s. 1970, ekonomi, MBA
Ohjausryhmässä 1/2017-, vastuualueenaan kokonaisvastuu pankin toiminnasta
Keskeinen työkokemus:
Hailuodon Osuuspankki, palvelupäällikkö 2002-2010
Hailuodon Osuuspankki, toimitusjohtaja 2010-2016

Wallenberg Antti, pankinjohtaja, s. 1987, KTM, DI
Ohjausryhmässä 1/2017-, vastuualueenaan pankin yritysasiakkaat ja Puolangan konttorin toiminta
Keskeinen työkokemus:
Konecranes Oyj, kehitysinsinööri 2011-2013
OP Yrityspankki Oyj, analyytikko 2015-2017

Mäkeläinen Riitta, asiakkuusjohtaja, s. 1979, tradenomi
Ohjausryhmässä 6/2017-, vastuualueenaan myynninjohto, pankin henkilöasiakkaat ja Suomussalmen konttorin toiminta
Perhevapaalla 11/2019 alkaen
Keskeinen työkokemus:
Suomussalmen Osuuspankki, myyntipäällikkö 2013-2016

Ohtonen Saara, vt. asiakkuusjohtaja, s. 1980, KTM
Ohjausryhmässä 11/2019-, vastuualueenaan myynninjohto, pankin henkilöasiakkaat ja Suomussalmen konttorin toiminta
Keskeinen työkokemus: Kajaanin kaupunki, vs. henkilöstönkehittäjä 2018-2019, SOK Palveluässä, palvelupäällikkö 2016-2018, North European Oil Trade Oy, Cash Manager, 2015-2016, Danske Bank Oyj, Vice President HelpDesk 2012-2015 ja tiimipäällikkö HelpDesk 2010-2012, Sampo Pankki Oyj, rahoituspäällikkö 2007-2010

8 Sisäinen ja ulkoinen valvonta

Sisäisen valvonnan periaatteet OP Ryhmässä vahvistaa keskusyhteisön hallitus.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab on vuodesta 2015 toiminut osuuspankin tilintarkastajana ja KHT Antti Kääriäinen päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2015 alkaen.

Tilintarkastusyhteisölle on maksettu palkkioita seuraavasti:

- tilintarkastuksesta maksettuja palkkioita 13.534,94 euroa
- muista kuin tilintarkastuspalveluista maksettuja palkkioita 469,54 euroa

Sisäisen ja ulkoisen valvonnan periaatteet OP Ryhmän tasolla on kuvattu tarkemmin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä.

9 Taloudellinen raportointiprosessi

Osuuspankin hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Osuuspankin hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa osuuspankin hallituksen toimintaa.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä kuvattuja taloudellisen raportointiprosessin periaatteita.

10 Palkitseminen

Osuuspankin hallintoelinten ja edustajiston jäsenille on maksettu palkkiota seuraavasti:

Hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio 1.000,00 euroa
Hallituksen jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 330,00 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio 600,00
Hallintoneuvoston jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 260,00 euroa kokoukselta.

Jos hallintoneuvosto perustaa valmistelujaoksen, maksetaan sen puheenjohtajalle ja jäsenille kokouspalkkiot hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja jäsenille määriteltujen kokouspalkkioiden mukaisesti. Vastaavasti, jos hallitus perustaa tarkastusvaliokunnan, maksetaan sen puheenjohtajalle ja jäsenille kokouspalkkiot hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille määriteltujen kokouspalkkioiden mukaisesti.

Nimitysvaliokunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkio ja matkakustannusten korvaus samojen perusteiden mukaan, joita edustajiston kokous on päättänyt noudattaa hallintoneuvoston jäsenten osalta.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän palkitsemisen periaatteita, joita on tarkemmin kuvattu op.fi-verkkosivuilla olevassa selvityksessä.

11 Sisäpiirihallinto

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevasta selvityksestä ilmeneviä sisäpiirihallinnon periaatteita.

12 Vastuullinen toiminta

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä kuvattuja vastuullisen toiminnan periaatteita siltä osin kuin ne koskevat osuuspankin toimintaa.

13 Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito

Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskeva selvitys annetaan lähtökohtaisesti vuosittain ja se on nähtävillä op.fi-verkkosivuilla.